

בשולי החוברת

* תמונת השער – תקראו במדור 'ברפתות' רשימתה (כמעט מכתב פרידה) של אן בכר, הרפתנית ממחניים. זה שנים רבות אנו זוכים לרשימות שלה' ישר מן השטח, ענייניות וממוקדות היטב עם הרבה רגש וחיבה לענף בכלל, ולרפת בקיבוצה, בפרט. בל נשכח, שמעבר ליתרונות המוצהרים של הרפורמה, ולתוצאותיה תהיינה השפעות מרחיקות לכת בהקשר האישי והחברתי גם יחד. כבר היום יש גדולים וחכמים הטוענים, שאחרי או בעקבות הגלובליזציה העולם יהיה שונה ממה שהיה. סביר להניח, שבעקבות הרפורמה גם ענף הרפת כבר לא יהיה מה שהיה. איך יהיה, תלוי לא מעט בדור הרפתנים החדש. אומרים דור הולך ודור בא – אז שיבוא מוכן לאתגרים.

* החוברת הנוכחית זכתה בשפע מאמרים מעניינים וענייניים בנושאי טיפוח, הזנה ומזונות, עליהם הרפת תעמוד גם בעתיד. אמנם, כפי שנוכחנו מזה זמן, החלק העיקרי של הטיפוח נמצא באחריות צוותים מומחים, כך שהרפתן הבודד פחות ופחות עוסק בזה. בדומה, ענייני הזנה והאבסה נחוצים יותר ויותר במרכזי המזון הגדולים, אזוריים ומשותפים לרוב, ופחות מוחלטים על ידי הרפתן הבודד. כך שההצלחה תלויה במידה גדלה והולכת בטיב ההחלטות המקצועיות והתפעוליות של המרכזים הללו וצוותי יועציהם – אך גם בעתיד תהיה חשיבות רבה לעין הרפתן במשק וכושר אבחנתו את השינויים בעדר (תנובה, משקל, פוריות, בריאות) מדי יום ביומו. אכן, דרושה יותר מתמיד עבודת צוות בין ספקי המזון ובין מי שדואג לחלק לבהמותיו.

* ממש ברגע האחרון לפני סגירת גיליון זה של 'משק הבקר' קיבלנו רשימתו של סטיבן רוזן בנושא הרובוטים לחליבה, עם הדגש על הפתרון הזה במשק הגדול. ודאי שאין להשוות בין היתרונות האפשריים של רובוט החליבה ברפת המשפחתית, כפי שהם מוצגים במשקים האלה בחו"ל. עם זאת יש לנו עניין בהפעלת רובוט ראשון בישראל כדי ללמוד ממנו אם ואיך כדאי להשתמש בשיטה זאת. לדעתנו, לרפת בית-אלפא מגיע ציון לשבח על עצם ההעזה להתנסות ברובוט ובכל יתר הפריטים החיוניים להפעלתו המוצלחת והכדאית. כולנו נוכל ללמוד מזה ממבט קרוב ומתמיד, בטרם נחרוץ דין גורלי לגבי התועלת מן הרובוט. אולי הוותיקים בינינו זוכרים את הכנסת מכונות החליבה הראשונות בישראל, גם אז היתה התנגדות לא-מעטה לנושא – לא בריא לפרות (אמת, דורות ההכלאה דמשקאי-הולנדי התאימו בקושי לחליבה מכנית), היו כל מני סוגים בשטח, שבהזדמנות אחרת מן הנכון להתעכב עליהם. אחר-כך באו מכוני החליבה, והוחלט לנסות שלשה טיפוסים בעת ובעונה אחת כדי ללמוד איזה שיטה עדיפה – טנדם, מפולש (שוט), שדרת-דג וטרם נאמרה המילה האחרונה ביחס למגביל (פרה-לל), שלא נזכיר כלל את האופציות הרבות של מכוני חליבה נייד (מסתובב, נוסע). מסתבר שרק הנסיון והזמן יוכלו לתת תשובות להכנסת כל חידוש בענף – מעט אורך רוח ועין פקוחה רק יועילו.

מרדכי מלען

תמונת השער: ספטמבר 2001, סיור יומי בין פרות העדר של רפת קב' מחניים. ראה גם במדורנו 'ברפתות'.

המאמרים והמכתבים שמתפרסמים בחוברת זאת הם על דעת מחבריהם ואין תוכם משקף בהכרח את דעת המערכת או מדיניות המ.ב. אין איזכור שמם של חומרים, מוצרים, פרטי-ציוד או אף של שיטות תפעול ועבודה. מהוות המלצה לגבי השימוש בהם, למעט המקרים בהם נאמר כך מפורשות על ידי גורם שהוסמך לצורך זה על ידי מזכירות המ"ב.